

Nové objavené čaro party

Fotografi Lubomir Sabo a Zuzana Sénášiová v spolupráci s maliarkou Sarah L. Avni a etnologičkou Katarinou Chabrečekovou novým, nezaužívaným spôsobom predstavili história tradičných slovenských pár a vencov, príčom pozornosť upriamili najmä na party a vence pre nevesty.

Hľadanie formy

Kedže autori projektu chceli osloviť aj mladšiu generáciu, uvažovali, akou formou tému spracovať. Napokon sa rozhodli pre koncepciu vytvorenia obrazov, ktoré by kombinovali fotografiu portrétu s partou a ornamentálnu maľbu okolo neho. Navrhli tak podobu kulisy vytvárajúcej magickú atmosféru, príčom každý detail odražal hľbku myšlienky. Všetko umocnili jedinečným facepaintingom na tvárich vybra-

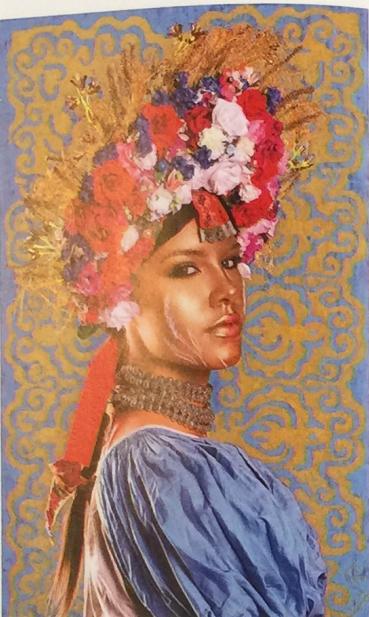
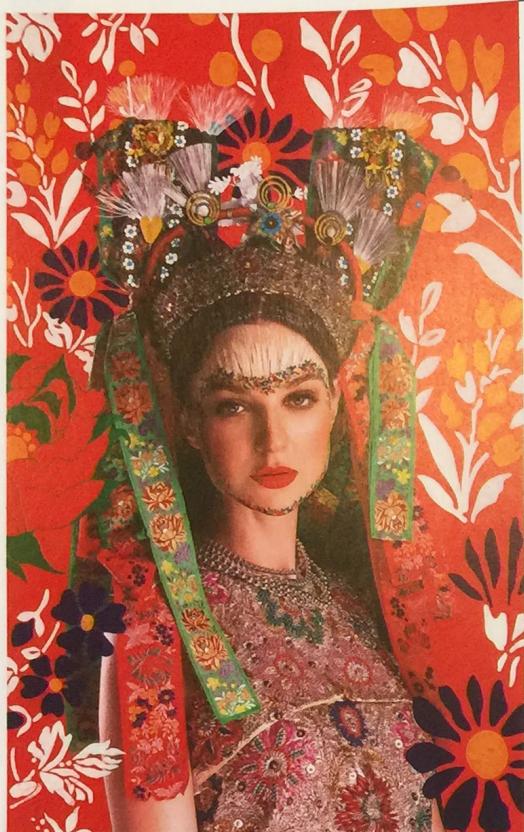
ných fotomodeliek. Ich casting pritom neboli vôlebej jednoduchý, keďže sa vberali úspešne mladé ženy, ktoré mali naplniť aj podmienky nosenia párta tak ako v minulosti - museli byť slobodné a bezdetné. Na obrazoch pozújú napríklad Mirka Partlová, Mária Trošková,

Myšlienka spojila šiestich mladých ľudí do zaujímavého projektu, ktorý si predstavzal spropagovať tradičné party z jednotlivých regiónov Slovenska, a to spôsobom, ktorý osloví aj súčasnú mladú generáciu. Vznikla tak séria unikátnych obrazov, ktoré už na jeseň možno vidieť na gala večere Couture Fashion Week v New Yorku či na jednej z výstav v kanadskej Ottave, Calgary alebo Toronte.

Diana Hágerová, Karolina Chomisteková či Barbora Švidraňová.

Diela plné rôznorodosti

Zo všetkých vystavených párta, vystižujúcich bohatstvo jednotlivých regió-

nov, je najvzácnejšia parta z Veľkého Lomu, zrekonštruovaná z práce získaných stúh, perličiek a drobných ozdobok. Umelecky nafotenie fotografie dotvorili Andrea Lubocká a Patrik Rago ručne maľovanými ornamentmi na tvárich modeliek. Finálnu podobu fotografiám vytlačeným na pláte napokon vdýchla maliarka Sarah I. Avni - technikou akrylovej maľby vypnila pozadie obrazov vzormi vychádzajúcimi z ľudových ornamentov a symbolov jednotlivých oblastí a regiónov zmapoványch párta. Tako vznikli putavé diela, reprezentujúce hojnosť a rôznorodosť slovenského ľudového dedičstva. Ich limitovaná kolekcia má certifikát originality, pričom obrazy sú vyrobené v troch rozmeroch: 60 x 90 cm, 80 x 120 cm a 120 x 180 cm. Jed-

nečnosť projektu umocňuje originálne skomponovaná hudba, ktorá kombinuje pôvodnú ľudovú hudbu s prvками aktuálnych moderných žánrov.

Výstava „Party v 21. storočí“, ktorá ponúka výnimočný pohľad na slovenskú kultúru, sa koncom minulého roka stala súčasťou sprievodných kultúrnych podujatí slovenského predsedníctva v Rade EÚ v Bruseli a naposledy sa prezentovala v aprili vo vystavných priestoroch Bratislavského hradu.

História

V minulosti sa parta nosila ako ozdobná čelenka a bola znakom dospeleho slobodného dievčaťa. Základ party tvoril pás lepenky stočený do

kruhu, obšíty textilom, najčastejšie zamatom, ten dopĺňali naštité korálky, bortne (lemovky) či kovové čipky. Súčasťou party boli stuhy rôznych džók, ktoré viseli okolo tváre alebo dolu chrbtom. V 19. storočí parta tvorila súčasť sviatočnej alebo obradovej úpravy hlavy dospelých dievčat.

Prečo ste si ako motív zvolili práve party?

Party, v minulosti veľkolepé a okázalé diela šikovných rúk našich predkov, zdobili hlavy mladých a nevest po celom Slovensku. Dnes patria k takmer zaniknutým fragmentom našej minulosti, k niektorým je dokonca veľmi ľahké sa vôlebco dopátrať. Naším cieľom bolo vytvoriť projekt, ktorý verne vystihne história, no dodá jej zároveň moderný

nádych, upúta pozornosť mladých a podporí ich hrdosť na svoj pôvod.

Čo dalo impulz pre vznik originálneho projektu?

Impulzom sa stala parta z dediny Hrušov, posledná na svete, a myšlienka spraviť niečo pre jej predstavenie a najmä zachovanie.

Ako na party reagujú ľudia?

Často sa nám stáva, že ich ľudia vôlebco nepoznajú a slovo PARTA / PARTY počnú prvýkrát (v tomto význame). Sú prekvapení, keď im našim obrazmi ozrejmujeme jeho význam... Je super sledovať ich užasnutie reakcie. Mladý ľudom sa veľmi páči preniesanie ornamentov do maľby na tvári, priopomína im moderné tetovanie

či graffiti. Spojenie facepaintingu, fotografie a umeleckej maľby do umikátnych obrazov prilákalo na výstavu množstvo ľudu všetkých generácií.

Okrem pútavej vizuálnej stránky malá výstava aj edukatívny charakter. Dokonca do tej miery, že sa na nej ukázali viackrát, v sprievode svojich známych a priateľov. Zrazu si uvedomíte, že to, čo robíte, má zmysel a musíte jednoducho len pokračovať. Je to rozbehnutý vlak, ktorý už nie je možné zastaviť.

Obrazy možno získať aj do osobného vlastníctva...

Áno obrazy si možno kúpiť cez web stránku projektu, ale tiež pri osobnom kontakte s autormi projektu či cez online galéries. Kú každému obrazu do stane majiteľ certifikát originality. ■